

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglašajo se plačujejo za trisopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Vinko Levičnik. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Vseslovenski shod.

Vseslovenski shod, ki se bo vršil v Ljubljani 14. septembra, zanima ves slovenski svet; a tudi neprijatelji naši in visoka vlada niso slepi za velik pomen, ki ga bo imel ta sijajni pojav, kakor upamo, vse slovenske vzajemnosti. Delili so nas in cepili, kolikor so mogli, kakor se godi deblu mogočnega hrasta, ki je odmenjeno ognju in poginu.

Kot glavni uzrok, ki baje zahteva razliko med Slovencem in Slovincem, navajale so se meje raznih dežel, v katere smo tako umetno porazdeljeni, da nam skoro povsod tuji ukazujejo. V italijanskem kraljestvu in v ogerski državi je Slovenec narodno mrtev; prvo priznava le italijansko narodnost na apeninskem poluotoku; druga priznava z besedo enake pravice vsem svojim ljudstvom, v dejanju pa zatira, kar se tiče narodnosti, vse nemadbarske narode.

V Avstriji smo Slovenci na Štajerskem in Koroškem v enotretjinski manjšini; a dvetretjinska nemška večina dela z nami, kakor da državne postave in državljanske pravice ne veljajo tedaj, ko so nam v prilog. Še huje se nam godi v Trstu in okolici, kjer smo pod vladnim pokroviteljstvom izročeni na milost in nemilost tržaški italijanski gospodi.

Na Goriskem in v Istri imamo Slovenci z Hrvati dvetretjinsko večino; a javne zadeve so tako uravnane, da Italijani gospodujejo, a mi hlapčujemo. „Višji oziri“, katerih ne umejemo, zahtevajo, kakor pravijo, to nenaravno razmero. — Edino na Kranjskem ni bilo mogoče vzdrževati nemške prevlade nasproti slovenski ogromni večini. „Nemška inteligenca in nemški kapital“, ki v resnici sta slovenska, morala sta dolgo časa služiti kot razlog, da se je tudi na Kranjskem slovenstvo dušilo. Slednjič je padlo to strasilo in Slovenec je na Kranjskem prišel do veljave, ki mu gre tudi v drugih deželah.

Zdaj stejejo na Goriskem in v Istri, koliko frakov in cilindrov imajo Slovenci in Hrvati, a koliko slovenski in hrvaški renegati. Norost; dandanes, ko delavski jopič in delavska čepica plešeta, da se prestoli majajo, pa politiki ali oni, ki hočejo kot taki veljati, frake preštevaajo! (To ni naša izmišljiva, ampak gola istina.) Ali si človek more misliti večjo starokopitnost?

Nasproti temu ločenju, tem razmeram, tem političnim zmotam javiti hoče narod slovenski, da se ne čuti deljen po deželah, ampak celoten po narodni avtonomiji, ki je edino opravičena; da ne priznava političnih fraz zarjevalih skricev brez možgan, marveč živo in oživljajočo moč človeške enakosti, bratske ljubezni in božje pravice, kakeršno uči nepremenjeno in nepremeljivo krščanska vera po katoliški cerkvi.

Na tej podlagi smo se našli vsi Slovenci; na tej podlagi dobimo bratov med vsemi narodi. To hočemo na vseslovenskem shodu izreči; to hočemo svetu javiti. Na pravične naše zahteve, na svete naše idejale zaupamo; tem se mora ukloniti in se gotovo uklone vsaka surova sila. Kadar koli se je bil boj med nasilstvom, surovo močjo in idejo, zmagala je ideja; tako bo tudi zdaj.

A v ta namen, bratje, treba, da obrnimo svoje idejale čiste, nepremenjene, kakor se nam kažejo v luči nepremeljive katoliške

vere in na nji slonečega našega narodnega prepričanja.

Rojaki, posebno Vi, ki zastopate narod kot poslanci, župani, duhovni pastirji ali drugače, pa tudi Vi, ki niste v tem položaju, in se udeležite vseslovenskega shoda ter izjavite, da Slovenci in Hrvati, če tudi živeči po raznih deželah, se smatramo kot ena celota, kot eno telo, ki ne pusti, da mu kdo po nogah cokla in ko ga v bedra ščipa, mu brado gladi. Vsi Slovenci in Hrvati smo en narod; vsi čutimo za vsakega in vsak za vse!

Domače in razne novice.

* **Cenjene naročnike**, kateri so zaostali z naročnino, opominjamo zadnjič, da vendar enkrat poravnajo svoj dolg. — Kot nove naročnike smatramo le one, kateri nam določijo obnem tudi celoletno naročnino. Pol, ali celo četrtletne naročnino ne sprejemljemo več. To naj si zapomnijo tudi vsi stari naročniki! Znesek za vseletno naročnino je tako majhen, da ga lahko hkratu plača vsakdo.

Priloga. — Naročnikom „Primorca“ smo priložili danes brošurico „Primorski odnošaji v poslanski zbornici na Dunaju“. Opozarjamo jih na 61. stranico iste z opazko, da smo brošurici dodali položnice poštno hranilnice, po katerih nabiramo mali znesek 25 kr. Ako je dobil kateri naročnik dve brošurici, naj odda eno drugi osebi. Ker je čisti dohodek namenjen v dobrodelen namen, se nadejamo, da se našemu pozivu odzovejo skupno tudi člani „Čitalnic“ in „Bralnih društev“, katere so naročene na „Primorca“. Tudi v kavarnah, kjer se shajajo Slovenci, se ne bi smelo pozabiti na ta blagi namen.

* **Nova uradna obleka za sodnike.** — Ministerstvo je uvedlo za sodnike novo uradno obleko, tako zvano „togo“, kakor jo nosijo sodniki na Nemškem in Francoskem. To obleko bo nosili sodnikom na vseh razpravah in o sprejemanju priseg. Razun tega pa ostane sodnikom tudi dosedanja uniforma.

Z novo obleko nastajajo za sodnike tudi novi stroški, kajti sedaj bodo morali imeti dvojno in viši razredi celo trojno uniformo.

Dasi je to obžalovati iz gmotnih ozir, moramo vendar priznati, da je bilo potrebno v interesu ugleda sodnih razprav, da se nekaj ukrene glede uniforme.

* **Delavska zavarovalnica proti nezgodam** za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo — razpuščena. — Po „Corr. Bureau“ se naznanja, da je ministerstvo razpustilo zgornjo zavarovalnico, katera je imela svoj sedež v Trstu. Ta zavod je bil popolnoma v laških rokah — vsled malomarnosti gospodarjev Slovencev na Kranjskem in Hrvatov v Dalmaciji. Razpustila je vlada upravni odbor menda radi preosnove in razpiše nove volitve. Ako bi se zjedini Slovani gospodarji, delodajavci na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji, bi moral zavod priti v druge roke, in sicer takih oseb, koje bi ne prezirale ogromno slovensko večino, za katero je ustanovljen. Slovenci in Hrvatje, složno delo v roke!

* **Cvetje iz vrtov nemške kulture.** — Ljubljanski župan, gospod Ivan Hribar, je dobil iz Gradca pretilno pismo, v katerem se mu grozi naravnost s smrtjo. To pismo

se glasi: „Hüte dich, slovenischer Bursche! Wenn du noch lange ein Feind und Gegner der Deutschen bist, so wirst du, slovenische eckelhafte Kanaille, bald aus dem Leben geschafft werden, gradeso, wie es der tschechischen Kröte, dem Bürgermeister von Prag ergehen wird. Also sei auf der Hut, slovenisches Rindvieh, je früher du krepirst, desto besser für die deutsche Welt. Tod allen slavischen Hunde!!! Bei dir, slovenisches Mistvieh, wird der Antang gemacht!! Binnen acht Tagen musst du und der Bürgermeister von Prag, die scheusslichsten Zierden der Slovenen und Tschechen, geendet haben. Auf vergnügtes Wiedersehen, slovenisches Luder. Ihr Slovenen u. Tschechen habt euch bertagen wie Schweine und nicht wie Menschen, daher Tod allen Slovenen, du slovenisches Mistvieh musst als erster fallen“.

V domači slovensčini bi se to pismo glasilo tako-le: „Varuj se, slovenski fantalin! Ako ostaneš še dolgo sovražnik in nasprotnik Nemcev, izgineš kmalu iz življenja, ti slovenska kanalijska, tako, kakor se zgodi češki kroti, županu pražskemu. Pazi torej, slovenska govedina, prej ko crkneš, bolje bode za nemški svet. Smrt vsem slovenskim psom!!! Pri tebi, slovenska goved, se začne!! V osmih dneh morate poginiti ti in pražki župan, vidva, najostudnejša dika Slovencev in Čehov. Na veselo svidenje, slovenska mrha! Vi Slovenci in Čehi ste se vedli kakor svinje in ne kakor ljudje, zatorej smrt vsem Slovincem, ti slovenska goved, moraš pasti prvi“. — Pa recite sedaj, dragi čitatelji, kateri narodi so zreli za anarhiste! To pismo je sicer izrodek blaznih možgan kakega nemčurskega pobalina, katerega nevednost je zavelo tisto nemško hujskanje po zlobnih germanofilskih časopisih, katero je povzročilo v zadnjem času za ves nemški narod jako nečastnih izbruhov, vendar pa je zajedno znamenje nemškega duha, ki prekipuje o vsaki priliki do obžalovanja vrednih skrajnosti. Taki blazni ljudje, kakor uči zgodovina, pa niso sami zmožni pisati pretilnih pisem, marveč so zmožni tudi dejanj; zatorej po jedni strani celo dobro, da je ljubljanski župan dobil ta dokaz germanofilske zbesnelosti pred — vseslovenskim shodom. Morda pouči tudi to pismo naše slovenske može, kam da jadramo in kam da moramo dospeti slednjič, ako se ne upremo vsi ukup tej nemški zbesnelosti!

* **Nesreče v bolških klužah.** — Dodatno k brzojavnemu poročilu v zadnji „Soči“ nam naznanjajo iz Bolca:

Predor za cesto k novi trdnjavi je bil dodelan v sredo; v času, ko je bil predor toliko narejen, da je bilo mogoče iti skozi, se je ponesrečil neki delavec tako, da mu je hudo poškodovalo obe nogi: srečnemu naključju se ima zahvaliti, da ga ni ubilo. Moža so odnesli in zdaj se zdravi; v par tednih bo zopet dober.

Umeje se, da delavci so se pogovarjali tudi drugi dan le o tej nesreči. Nečak poškodovanega delavca je bil nekam potr in je dejal: „Ne vem kaj, ali nekaj se danes mora še zgoditi!“ — Ni še dobro izgovoril — in utrgal se je rob (ne prod, kakor je stalo v „Soči“) nad njim; njega je rob vrgel po zraku kakih 80 m. niže, da je obležal ves razmrvarjen; glave ni bilo mogoče niti spoznati. — Rob je vzel še drugega delavca, a tega je zadel le malo, da ima le nekaj sicer težkih ran, a ozdravi gotovo v nekaj tednih.

Artur Makutz klepar

v Ozki ulici št. 1 v Gorici.

priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in na deželi za razne kleparske dela.

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Trgovec in krojaški mojster

FRANC NOVIČ

v ulici sv. Klare št. 6 v Gorici
izdeluje

obleke po meri po najnižji ceni,
prodaja vsakovrstno sukneno in domače blago.
Priporoča se p. n. gospodom v Gorici in na deželi, kakor tudi častiti duhovščini za blagohotno podporo.

Prvi in najstarejši

fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nadškofije št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnathe slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26—2

Mrežasto steklo

patentovano, najboljši material za gornja okna, tla, tovarniška okna, strešna okna. Posebne prednosti: Kar največja varnost proti prodrenju in prebitju, nadležnih žičnih mrež ni treba, varnost proti ognju je jako velika, ako se zlomi ostane gosto, ker žična vložka drži steklo skupaj, svetloba prodira jako močno in je učinek luči, kakor še nikdar doslej. Pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah se je vporabila v obsežni meri z najboljšim uspehom. Mnogobrojna spričevala, prospekti in vzorci so na razpolaganje.

Steklene kocke

za razsvetljenje prehodov, prevozov, podzemskih hodnikov ali predorov, gladko ali s površino v raznih vzorcih; belo, na pol belo (okolu 30 od sto ceneje nego navadno surovo vitlo steklo) in barvano; z železno žično vlogo ali brez nje.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. FRIEDR. SIEMENS, Neusattl, bei Elbogen (Böhmen) 697—1

Drugi izdelki: Vsakovrstne steklenice, stekleniški avtomatični zamaški, steklene plošče in steklene erke.

Zastopstvo in zaloga pri gospodu

H. Hausbrandt v Trstu.

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opocna na Češkem, izdeluje kot posebnost

Čistil. mlina za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamoreznice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljše, kakor tudi 57 4—4

Žitni drobilci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki,

ki so neizogibni za vsako hišo, ker se z njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerno ceno. Cenike pošiljam na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Slovinci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim!“

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetturini 9. — Gorica — (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)

Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja

začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Alla Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Jožef Rojic - Čerin

v Cerknem

prodaja 20° pristni brinjevee (liter po gl. 1-10) in brinjevo olje (deka 2 kr.)

Zaloga piva iz prve kranjske eksportne pivo varne T. Frölich-a na Vrhniki pri Ljubljani — priporoča izborno pivo v sodčkih in steklenicah — rojakom v mestu in na deželi. — Zastop in zalogo za Gorico in deželo ima **Joško Rovani** v Rabatišču št. 18.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu via Ghenga št. 7. (zraven j. kolodvora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gl. 245. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gl. 1-20, 1 gl., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. — Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Ambrož Furlan

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Tovarna vinskega kisa

K. Makuc

v Rabatišču št. 20 v Gorici se toplo priporoča trgovcem na deželi.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga „B a m b u s“-dvokoles iz graške tovarne in zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popravljavnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v **Gosposki ulici št. 9.**

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gosposka ulica št. 14

se priporoča častiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Tovarna piva Fran Waňek

na Goriščeku

priporoča svojo zalogo goriškega piva.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najizvrstnejše mehanske sestave z dvojnatis, vedno delujočim pritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljenost, katera nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruso, čistilnice žita; sita, rezalnice in mlini za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev

izdelujejo in oddajajo pod zagotovilom edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. in kr. edino privileg.

tovarna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II.

Taborstrasse št. 76.

Odlikovani v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svetinj ter z častnimi diplomami. — Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastopj. — Kjer še ni preprodajalcev in zastopnikov, se iščejo Varovati se je ponarejanj.

Avtom. škropilnica.

Zdravnik
Dr. M. Keršovani
 ordinuje v lastni hiši
 v ulici Barzellini h. št. 2.

Št. 19.

Razglas.

Šolsko leto na c. kr. pripravljavnic za učiteljsišča v Kobaridu se prične dne 15. septembra t. l.

Za vsprejem v to šolo se je treba oglašiti najdalje do 16. septembra. Oglasnici naj se priloži, o tudi spričevala.

Vsprejemajo se učenci in učenke, ki so:
 1. trdnega zdravja, čvrstega telesa in neomadeževane mravnosti;

2. dovolj nadarjeni in za ta tečaj pripravljani (izsolani).

Bolje pripravljani imajo prednost.

Redni učenci (učenke) se vsprejemajo praviloma z dovršenim 14. letom (izjemoma tudi z dovršenimi 13½ leti).

Vodstvo c. kr. pripravljavnice v Kobaridu, 26. avgusta 1897.

Voditelj:

I. Krajnik.

Najlepše darilo!
Prešeren — Poezije,
s sliko slavnega slovenskega pesnika. Vezanje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1.05.

Jenko Simon, — Pesmi,
1. zvezek, s pesnikovo sliko in 9 družih krasno risanih slik; vezanje je elegantno v usnji in zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1.05.

Drugi zvezek, ki bo obsegal do sedaj še ne izdane pesmi, izide v jeseni.

OTO FISCHER,
 knjigotržnica v Ljubljani
 Kongresni trg.
 S. 164 — 26 — 1
 P. 57 (Cl.)

P. Drašček
 trgovec z jedilnim blagom
 v stelni ulici št. 2. v Gorici
 (tam, kjer je tobakarnica)
 priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplen družbe sv. Cirila in Metoda.

Edina slov. zaloga dežnikov in solčnikov

C. kr. krojni privileg. aparati.

M. POVERAJ
 krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku
 v I. nadstropju in v hodniku
 v h. št. 22.

Priporoča svojim rojakom na deželi in v mestu vsakovrstno manufaturno blago, gotovo perilo, dežnike, ovratnike, zavratnice itd. — Gotove moške obleke za vsaki stan po najnovejši pariški modi.
 Blago prodaja tudi na meter tako po ceni, da lahko posluži vsakterega in sicer za moške obleke od 80 kr. naprej, za celo obleko (3-20 m) od gld. 2-50 naprej.
 Sprejema naročila tudi za izdelovanje raznih oblek; odjemalcem blaga je prosto, dati si izgotoviti obleko tudi drugod.

64 22

Ivan Domicelj
 trgovec z jedilnim blagom
 v Korminu
 na glavnem sadnem trgu (bivša hiša Pallova)
 priporoča svojim rojakom

sladkor, kavo, riž, olje, kamenoolje, moko, otrobe, vsakovrstne sveče iz Kopačeve tovarne, potem špirit vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitrijol (modro galico) in pravo romansko trtno žveplo, narodne žveplenke.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekmovalja (konkurence). 143

Seznam blaga
 tvrdke
G. Ferd. Resberg
 v Gorici.
 Glavna zaloga:
 v Kapucinski ulici št. 11
 (stara cukrarna).

Podružnica: na Kornu št. 2

(Attemsova palača).

Doslej ima v zalogi to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast poper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zôb — sol — moko za pitanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrijol itd. 169—1

V podružnici na Kornu prodaja tudi moko, otrobe, ovs, turšico itd.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda
 s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.
 priporoča
 po nizki ceni slavnemu občinstvu
svoja pristna briska vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.
 Razpošlja na vse kraje od 56 litrov naprej.
 Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Veliki prazni sodovi
 iz Srbije,

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20 30 do 70 hektov, **6-7 cm. debelosti** v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj. — Natančneje poizvedbe, pri upravnistvu, ali v hiši na Franc Jožefovi cesti št. 9. pri g. L. Steru.

216 7 — 1 S. 78 3 — 1 P.

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavnic in nikaka nevarnost. — Ponudbe pod Ludwig Österreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest.

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekoga, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene penudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante 183

 Edino
 v stolni ulici št. 13 (Via del Duomo)
nasproti veliki cerkvi
 je velika zaloga raznovrstnega manufakturnega blaga po najnižji ceni.
 Za obilno obiskovanje se toplo priporoča
E. Šusteršič & C.
 Prosim, opazujte številko 13 in slovenski napis, kajti ni resnična govorica, da je vse ena trgovina, namreč moja pod št. 13 in ona, katera se nahaja v Lenassijevi hiši pod številko 4.

Ivan Drufovka
 trgovec v Gorici na Travniku
 ima zalogo vsakovrstnega blaga in čevljarskih potrebščin.
 Podružnica za usnje, železino in razno blago v Sežani.

Postrežba kolikor le mogoče točna. Naročila z dežele izvršujejo se z največjo skrbnostjo.

Cene zmerno.

Velika zaloga
 kmetijskih in drugih strojev, pomp za vodnjake, decimalnih vag in plaht za pokrivanje vozov
 iz tovarne Bertold Kraus v Pragi
 se nahaja
 v Gorici na Travniku št. 16 (zadej).

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
 kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Anker 25, 25-16
Liniment. Capsici compos.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano kot **izvrstno bol ublažujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo** vedno le
Richterjev Liniment s „sidrom“
 kot edino **pravo** in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko.
 Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

še novim slovenskim zasebnim učnim in vzgojnimi zavodoma v Gorici, v kolikor ni za to že trajno poskrbljeno.

Odtod je dobilo društvo ime „Šolski dom“ in pravila ono obliko, katero imajo.

Društvo bo dobivalo gmotna sredstva od društvenikov, ki se bodo ločili v razne vrste v smislu §-a 3. društvenih pravil, in od dobrotnikov, ki ne bodo vezani na društvena pravila, ampak bodo doprinašali v društvene namene, kadar in kolikor bodo hoteli (§ 2. b).

Prvi in drugi so društvu enako dobro došli in društvo želi, da bi število in radodarnost obojih kolikor mogoče vzrastla.

Osnovni odbor obrača se do Vas, velečenjeni gospod, z uljudno prošnjo, da bi blagovolili pristopiti društvu kot član ali da bi mu hoteli priskočiti na pomoč kot dobrotnik s povoljnimi radodarnimi doneskom. Pridejani (namreč okrožnici. Ur.) položni list poštno hranilnice olajša Vam dotično poslatev.

Kdor pristopi društvu kot član s pravico glasovanja, sme plačevati svoj prispevek v rokih, dogovorjenih z društvenim odborom.

Društveniki vseh vrst so društvu dobro došli in vsak, tudi najmanjši radodarni donesek se hvaležno sprejme in javno pobota.

Kdor noče, da bi prišlo njegovo ime v javnost, naj zapiše to zadej na položni list ali naj rabi katero izmišljeno ime. Zadej na položnico zapiše se lahko katero koli sporočilo proti temu, da se prilepi poštna znamka za 2 kr.

Kdor čuti v sebi zmožnost za nabiranje društvenikov ter sprejemanje udnin in prostovoljnih doneskov (§ 9. društvenih pravil), naprošen je, naj se oglasi pri odboru, da ga sprejme kot poverjenika, in naj pridno opravlja svoj posel o vsaki priliki.

Vsaka vas naj bi imela vsaj enega poverjenika; a lahko jih ima tudi več. Kdor je za to sposoben, naj ne odteguje svojih močij rodoljubnemu delu.

Do zdaj so bili oglašeni pri osnovnem odboru: Alfred grof Coronini, drž. poslanec s prispevkom 1000 gld., Dr. Anton Gregorčič, drž. poslanec s 1000 gld., Dr. Henrik Tuma, deželni odbornik 500 gld., Goriška tiskarna And. Gabršček 200 gld., Ivan Berbuč, deželni poslanec 100 gld., Blazij Grča, deželni poslanec 100 gld., Franc Leban, posestnik 100 gld., Dr. Aleksij Rojic, deželni poslanec 100 gld., Franc Vodopivec, cesarski svetnik 100 gld.

Rojaki, potreba je velika, namen krasen, podjetje potrebno, ako hočemo priti do veljave, ki nam tiče. Zato pristopite društvu; podpirajte s pristopki. Tudi najmanjši dar se hvaležno sprejme in javno pobota.

Germanke brezobraznosti. — Izživajoče društvo „Südmärk“ je zborovalo letos v Kočevju na Kranjskem. To društvo ima namen, graditi nemški most do Adrije! In zborovali so v slovenski deželi!

V Ljubljano so došli nemški gostje iz Celovca; v kazini je bil njim na čast zabaven večer. Prostorji so bili okrašeni s frankfurtericami (a ne s „klobasicami“, marveč s tistimi zastavami, ki so baje simbol vse-nemške sloge in ljubezni!) — Evo, take reči si Nemci dovoljujejo v srečo Slovenije!

„La Sentinella“ (recte „Pulcinella“) je prinesla 18. t. m., uvodni članek „Sempre avanti Savoia!“ V isti številki pa zastoj iščeš vsaj vrstico o rojstvenem dnevu našega cesarja. Ali ni to dovolj prozorno?! — Prav modruje naš Levstik:

Kdor resnico ljubi,
Ušes ji ne maši;
Kdor se je pa brani,
Zaveže še oči.

Kaka razlika! — V torek 17. t. m., v predvečer rojstnega dne Njeg. Veličanstva so se v Gorici zadovoljili le z malim obhodom godbe po nekaterih goriških ulicah in z navržkom: „Evviva Gorizia italiana“ — kar je mogel čuti tudi neki gospod z glavarstva, kateri stanuje v Nunski ulici — in tu pa tam s pesnijo „Nella patria del Favetti“. — Dne 19. t. m., to je na dan slavnostnega vme-

ščenja goriškega župana, pa so priredili v čast „del benamato podestà“ „per affettuosa iniziativa dei cittadini“ razsvitljivo, serenado in bakljado z vso godbo v spremstvu ognjegasev ter mestne straže „in grande tenuta“. Ali ni to velika razlika?!

„Če bi jaz mogel, bi pobil vse Slovence.“ — Iz mesta nam piše nekdo to-le: Pot me je peljala nekega večera po semeniški ulici. Prepirala sta se v furlanščini ravno pod čitalniškimi okni dva moža, jeden je bil konjski hlapec iz hleva v Marzinijevi gostilni, drugi pa Lah. V prepiru reče prvi drugemu „sklaf“, in drugi odgovori: „Jo sklaf, se podares, kopares duč i sklafs“. — To izzivanje smo morali mimo i doći Slovenci mirno požreti. Potem pa vpije „Corriere“, da mi izzivamo.

Italija založnica zavratnih morivcev. — Celo Evropo je pretresla vest, da je bil ministerski predsednik španski zavratno umorjen. Splošno ogorčenje je vzbudilo dejstvo, da je ta najnovejši morivec zopet Italijan, Michele Angiolillo. Torej k laškima lopovoma Caserio in Acciarito se je pridružil lopov Angiolillo. Lepa čast to za „kulturno“ Italijo! Naši Lahoni so lahko ponosni na te svoje bratce „del vicino regno“. „Corriere“ ima navado, da nazivlje vsakega laškega politiskega kaznjenca z „gospod“, dočim mu je vrli istrski poslanec, katerega vabi celo naš presvitli cesar k dvornemu obedu, priprosti „il Laghinia“. Bog ve, da ne zapiše še o tej laški pošasti „il signor Angiolillo“?!

La lingua „avita“ e „benedetta“. (Jezik „podedovan“ in „blagoslovljen“.) — Tržaška furlanska kolonija mora biti ponosna, da je „iztuhtala“ novo „cvetko“, s katero bodo okraševali Dantejev jezik. Doslej smo imeli le „avito culturo oltremillenario“, sedaj pa imamo tudi „lingua avita e benedetta“. Da je „avita“, nam je sicer že znano, od kedaj pa je postala „benedetta“, to nam je še uganka. — Kaj uganka? Debela laž je to. Ali hočete dokazov? Berite v „Soči“ članke pod zaglavjem „L'avita coltura“, katere smo prijavljali ravno pred tremi leti. Tam najdete za vzorce grozne bogomrzke kletve, katerih nas je sram priobčevati! In jezik, v katerem se tako zivalsko preklinja, naj bi bil „blagoslovljeni“ jezik — „lingua benedetta“!?! Laški listi smejo naš jezik svobodno psovati s „lingua barbara“, a mi bi bili gotovo zaseženi, ako bi to psovko vrnili in rekli, kako se imenuje pa njihov jezik, v katerem se takó „par excellence“ — **preklinja!**

Srečni Rihenberčanje! Naš vrli Rihemberk je doletela neka čast, s katero se ne more ponasati nobena slov. vas. Kaj vas?! niti največje mesto na svetu. — Velika, imenitna gospoda imajo navado, da dajejo svojim otrokom pri krstu celo kopico imen. Tako, pravijo, zahteva „bonton“, tako je „nobel“. A kedo je še slišal, da bi nosili h krstu kar cele vasi, trge in mesta?! Zato pa imajo kraji po ogromni večini le po jedno ime, le kjer je več narodnostij, dobivajo prebivališča včasih po dve ali celo po tri imena, a seveda v različnih jezikih. A tak „luksus“, da bi imel jeden kraj tri imena v istem jeziku in celo v tujem jeziku, kojega je ne priznava niti jeden prebivalec za svojega, tak „luksus“ uživa le naš narodni Rihemberk. Čujte! Gorica šteje tri laške časnike, in vsak imenuje naš Rihemberk po svojo: „Eco“ mu pravi „Reifenbergo“, „Corriere“ piše „Montecerchio“, „Pulcinella“ pa „Monceschiatio“ — in premislite, da ne najdete v celem Rihemberku niti jednega Laha, ako bi ga tudi iskali opoldne z Dijogenovo svetilko! — Pa pustimo šalo! Čisto slovenski kraji Kronberk, Dornberk, Rihemberk se zadovoljujejo z nemškim imenom, a ti naši „dražestni“ sosedje, ki so sitni kot muhe, ne morejo pustiti niti nemških imen pri miru!! Potem pa še vpijejo „marea slava!“

Travnik ostane Travnik. — „Sentinella“, katero nazivljajo pametnejši goriški Lahi, ki vedó, da jih živé le Slovenci, v obče „Pulcinella“; torej „Pulcinella“ hoče smesiti nekega laškega trgovca, ki je, dobro vedoč, da mu dajejo zaslužka le Slovenci, dal na-

tisnit slovenski oglašič, na katerem je tudi imenovan znani naš trg Travnik. To ime je zbudilo laškega urednika v dno renegatske duše. In zakaj? Ali je čitala „Pulcinella“ kedaj za ta trg kako drugo slovensko ime? Radi bi vedeli, kako pravico imajo laški časopisi izmišljati si nova laška imena čisto slovenskim krajem (Podgori itd.), in mi bi ne smeli ostati pri starem imenu „Travnik“, katero so rabili pred 20 leti vsi goriški prebivalci, tudi laški in nemški. Da, rabijo je tudi še. Le naj se potruji „Pulcinella“ v vojašnico na Travniku in tam bode čitala, kolikorkrat bode hotela, uradno vojaško ime „Traunik-Kaserne“. Tam ji pa prileti na ušesa tudi kak „verfluchter Katzelmacher“. Avete capito? — Sicer bi pa človek res že skočil iz kože, ko vidi toli nesramne predrznosti. Pošteno slovensko ime so nam spačili in zdaj zahtevajo, naj rabimo njih spako!! In laški trgovec, ki išče pri Slovencih zaslužka, naj si že naprej zapira vrata — s to spako, oziroma, naj se ne vsiljuje Slovincem s svojo slovenščino. Ali misli „Pulcinella“, da je padel na glavo?! — Naj nam pove „Pulcinella“, ali je pisala kedaj kaka nemška tvrda svojemu goriškemu agentu: „Lieber Katzelmacher N. N.“ — Ha, ha!

Irredente ni! — Seveda je ni! Kdor ne veruje temu, naj popraša viteza Rinaldinja v Trstu ali pa goriški trijumvirat!

Da goriška „Sentinella“ od 18. t. m. ni prinesla ne ene besedice o rojstnem dnevu presv. cesarja F. J. I., pač pa na uvodnem mestu slavnosten članek „Sempre avanti Savoia“, v katerem proslavlja „degno d' Italia figlio“ — to pač nič ni! Kaj to dé, ako bi prišla ta Savoja „sempre avanti“ semkaj čez Sočo!! — Takšen je zdaj sistem na Primorskem.

Ista številka „Sentinelle“ pa je prinesla še pesem v okraskih, v kateri je rečeno med drugim:

Se sei legato sotto giogo immane
E il travaglio ti strozza anco il respir:
Attendi! sorgerà miglior dimane,
Soffri, non maledir!

Kakó lepo, kakó divno Zares, prav za dan — 18. avgusta!

Laška šola v Podgori. — C. kr. okrajni solski svet je sklenil, da se ima odpraviti laška šola v Podgori, ker niti šesto leto ni bilo zakonitega števila otrok. — Ukljub temu, kakor poročajo laški listi, je ta šola zopet pričela. — C. kr. okrajni sol. svet ostane dosleden in odkloni izdatke za to šolo. Radovedni smo, kakó bo vlada varovala laško šolo proti jasnim določilom zakona! — Toda uverjeni smo, da c. kr. okrajni solski svet bo znal varovati zakon in svojo čast tudi nasproti dosedanji vladi! — Evo nov dokaz o sedanjem vladnem sistemu na Primorskem!

Nadžkof v košu. — Davno je že, ko se je to-le zgodilo na Goriškem. Neki mož koraka s Prvačine proti Gorici s košem na hrbtu. Iz koša pa malo boječe gleda deček bistrega pogleda. — „Kaj pa nesete v košu, oče?“ vprašujejo ljudje na poti. — „A kaj nosim na hrbtu?“ odgovori mož: „Goriškega škofa nesem!“ Res je nesel svojega sina, da ga dá v prvi razred v Gorico. Ta deček je bil pokojni nadškof dr. Alojzij Matija Zorn. — Stari možje so to pripovedovali, ko je blagi vladika še živel. „Edinost“.

Obsodbe proti primorskim Slovincem in Hrvatoma zaradi volilnih demonstracij, so dale povod nemškim in primorskim židovsko-katoliškim laškim časopisom, da so nas črnili svetu kot prave nemirneže in svojat, katera le izziva. „Idea italiana“ iz Rovinja, puljski „oslič“, goriška „Cariola“, „Pulcinella dei savojadi“ in preljubezniva „L'Eco“ s svojim sinkom so nam izkazali svojo čast, da so skupno naglašali, kako so bili Slovenci oni, koji so dobili največ mesecev zapora, ter jih je bilo največ obsojenih — Lahov pa bore malo. To pisarjenje potrjuje pač resnico, da so potem takem res primorski Slovenci oni, kateri morajo zdihovati pod sedanjim sistemom laško misleče vlade na vsej črti...

in redarji. Tam je namreč ustavilo delo 20.000 zidarjev, kateri zahtevajo zboljšanje svojega položaja. Na Madjarskem se splohi dogajajo strašanske brezozirnosti o takih slučajih. Štrajkujoča množica je napadla redarje, poslednji niso mogli zmagati: Prišlo je vojaštvo, katero je uporabilo orožje. Ranjenih je bilo do 50 oseb — zaprtih okoli 500. Piše se, da ne zmagajo zidarji s svojimi zahtevami. Kam vodijo štrajki na vsej črti? To vprašanje bi morali vendar rešiti poklicani oblastniki, kajti, ako pride danes ali jutri do splošnega štrajka in se njemu pridružijo še politični nezadovoljneži, lahko postanejo nepričakovana dejanja. — Iz hrvaškega sabora nam je sporočiti, da je končala razprava o volitvah tako, kakor smo prerokovali. Po temeljitem dokazovanju opozicijskih poslancev, da so volitve res zakonite — nekatere so imele celo nad 100 glasov večine nad vladnimi pristaši — je vladna stranka vendar uničila izvolitev dr. Vrbančiča, dr. Brilca, dr. Ružičica, prof. Pasarića, pos. pl. Bedekovića in župnika Rancingerja; Davida Starčevića, katerega izvolitve ni mogla uničiti, pa je izključila od 30 sej. Tako si torej zna pomagati večina, da se reši neljubih oseb. — Hrvatski preti zopet nevarnost od strani Ogerske; madjarska vlada hoče namreč predlagati ogerski zbornici, da odobri načrt zakona, kateri se razteza tudi na Hrvatsko. Načrt slové, da imej ogersko ministerstvo pravico imenovati brez privoljenja cesarjevega tudi vse tri predstojnike hrvaške deželne vlade in načelnike vseh drugih glavnih uradov. S tem bi hotelo ministerstvo doseči le to, po čemer hrepeni že toliko let, namreč, da bi lažje postavilo popolnoma svoje ljudi za glavarje vseh uradov na Hrvatskem, kateri bi potem odločno zastopali madjarsko idejo.

Dogodki na Češkem. — Na Češkem vré na vseh koncih in krajih. K poročilom o demonstracijah v Hebu in rabukah v Mostu, dodati nam je danes poročilo o izgreduh v Plznu. Le-tu je napadel s palico na široki ulici nemški židovski dijak Hartmann češkega dijaka Šmita. Na to je nastala rabuka in žid Hartmann je zbežal v neko lekarno. Od tu pa ga je pritirala policija, katero so obkolili Čehi, da je le s težka branila Hartmanna. Na to so bili izgredi proti Židom in tudi takozvani „nemški hiši“. Nebrojna množica ljudstva se je zbrala na cestah in ulicah in na državni realki, v židovski sinagogi in v krčmah, katerih lastniki so židje, pobili so okna. Politična oblast je takoj odredila stotnijo vojakov, ki je izgreduke razkrepila. — V nedeljo so bili v Plznu zopet veliki izgredi. Posredovalo je vojaštvo, ki je z bajoneti ranilo tri osebe. Dragonci so podrli jedno damo in čez njo jahali. Iro je pozval plzenske Nemce, naj vstrajajo v boju. — Ker je vlada vsako zborovanje Nemcev prepovedala, v Ašu sli so v nedeljo mnogoštevilni udeležniki na Bavarsko, v Wildenau, kjer pa jim županstvo ni dovolilo zborovati. Ko se je množica vračala in prirejala velike demonstracije, jo je politični uradnik pozval, naj se razide. Množica je pod vodstvom poslanca Irota začela razgrajati. Nastali so veliki izgredi. Dva uradnika sta bila precej težko ranjena. Vsled tega je bil poklican bataljon domobrancev. Ko so vojaki prišli v mesto, napadli so jih demonstrantje in metali kamenje nanje. Dva častnika in več vojakov je bilo ranjenih. Orožniki so izpraznili vse javne lokale. Vojaštvo ostane v mestu. Na shodu je bilo do 30.000 udeležnikov. — Wolf, Prade in Glöckner so na liberškem shodu izjavili, da nemške stranke se niti z Badenijem niti s kako drugo vlado ne bodo glede sprave s Čehi dogovarjale, dokler se ne prekličejo jezikovne naredbe in res. glasom došlih poročil, so nemški poslanci na sestanku v Pragi po hudem boju sklenili, da se ne udeležijo spravnih konferenc, katere je vlada sklicala. Udeležujejo se je le češki poslanci. To dokazuje, da Nemci ne marajo dosti za spravo, ampak le za gospodovanje nad drugimi narodi.

Bolgarija in Avstrija! — Povodom pravde v Sofiji proti Bolčevu je imel ministerski predsednik Stojlov razgovor z nekim nemškim časnikarjem. V svojem pogovoru s

tem časnikarjem se je minister izrazil razzaljivo o Avstriji, oziroma Ogerski, odkjer je bila doma umorjena Szimon. Ta pogovor je prinesel „Berliner Local-Anzeiger“, vsled česar je zahtevala Avstrija zadoščenje pri Bolgariji. Po večtedenskem pogajanju je objavila uradna „Wiener Abendpost“ to-le izjavo: „Po naročilu knezovega bulgarskega ministerskega predsednika, gospoda dr. Stojlova, je prišel tukajšnji bulgarski agent, g. dr. Sirmadjev, danes v c. kr. zunanje ministerstvo ter je na podlagi poizvedb, katere je dobil iz Sofije, podal izjavo, da je bilo poročilo v „Berliner Local-Anzeiger“ z dne 31. julija t. l. o razgovoru gosp. Stojlova s koburškim dopisnikom omenjenega časopisa bistveno pokvarjeno. Žaljivega namena proti Avstro-Ogerski in proti cesarski hiši ministerski predsednik nikakor ni imel in zato dotično poročilo, ki nikakor ni izraz njegovega mišljenja, globoko obžaluje. Vzrok, da se je ta izjava zakasnila, pa je bila odsotnost g. Stojlova ter nedostatne in pozne poizvedbe“. Radi te uradne izjave, ki zadošča zahtevam, katere je stavila c. kr. vlada, je baje spor rešen.

*** Iz Črnogore.** — „Glas Crnogorca“ poroča v svoji 32. številki, da niso resnični glasovi o zaroki prestolonaslednika Danila in kneginjice Ksenije. — Dalje paznanja, da je bil knežič Mirko 24. julija v smrtni nevarnosti, kajti vozil se je iz Karlovih varov uprav v vlak, kateri je trčil z onim, ki je prihajal iz Budjejevic. Takrat je bilo ranjenih 14 oseb. K sreči ni bil čisto nič poškodovan vagon, kjer je sedel knežič Mirko.

Bombe. — Faure, francoski predsednik, bi bil skoro žrtva anarhističnega atentata. Baš ko se je pripeljal na kolodvor, da se odpelje v Rusijo, je počila bomba ter povzročila veliko paniko. Na mestu, kjer se je razletela bomba, so našli liste z napisi: Živela Elsaška-Lotaringška! Živela Poljska! Živela svoboda! Smrt tiranom! — Socijalistični listi hočejo proglasiti po svoji navadi bombo le za policijsko intrigo. To pravijo zato, ker ni bomba nikogar ranila, kar pa je le čudovit slučaj. Če bi se razletela bomba bližje ljudij, potem seveda bi bilo več mrtvih in bomba bi bila anarhistična. Pri zaslišanju je anarhistični morilec Canovasa, Angiolitto, izjavil, da pride Faure kmalu na vrsto. Španska vlada je o tem Faureja brzoglavno obvestila, in morda je baš ta slučaj ona bomba, o kateri je govoril Angiolitto. — V Carigradu so pokale bombe, jedna celo pred visoko porto. Ranjenih je bilo več ljudij, ubiti pa trije vladni služabniki. Tudi poslopja so veliko trpela. Vrgli so bombe Armenci, za katere se še doslej niso izdale reforme, ker so na nje velevlasti navzlic lanskim groznim umorom v carigrajskih ulicah pozabile. Armenci se izpostavljajo novim nevarnostim, da jih začne carigrajska svojat pobijati, a nobenega drugega sredstva nimajo, s čimer bi opozarjali Evropo na žalostno stanje, v katerem žive kot podaniki Turčije. Vzlic temu, da je francoski minister Cambon (!) sultanovemu zastopniku, Izzet-beyu zagrozil z represalijami, ako bi se primerili napadi na Armence, se je bati izgrediv. Nižji mohamedanski sloji so radi dinamičnih atentatov toliko bolj razburjeni, ker jim policija brani pobijati Armence. Velik strah vlada tudi mej Grki, posebno ker turški listi kar očitno hujskajo proti njim in proti Armencem.

Dvoboj mej princel. — 8. t. m. po 4. uri zjutraj se je izvršil v nekem gozdčiču ob cesti v Versailles pri Parizu dvoboj mej princem Henrikom Orleanskim in mej grofom Turinskim. Dvoboj se je vršil z meči. Oba nasprotnika sta se napadala jako strastno. Pri prvem napadu je bil princ lahko ranjen na rami. Pri drugem napadu sta prišla bojovníka preblizu drug drugemu in morali so ju razločiti. Pri tretjem napadu je dobil grof malo rano na desni roki, pri četrtem napadu se je princu meč izkrivil in je dobil novega. Pri petem naskoku pa je mahnil grof princa po trebuhu ter mu zadel rano, ki pa menda ni nevarna. Princa so takoj zavezali, na kar je premagani Francoz podal roko Italijanu ter sam vstopil v kočijo. V Rimu in tudi v naših krajih je zavladovalo

pri vesti o zmagi „junaškega“ grofa veliko veselje. List „Messagero“, ki je prinesel prvo poročilo o izidu dvoboja, se je razprodal v 256.000 iztisih. Po rimskih ulicah so vriskali ljudje in vojaška godba je svirala. Dvoboj je nastal vsled tega, ker je princ Orleanski v svojih afriških potopisih razžalil laške častnike, za katerih čast se je potegnil grof Turinski.

*** Še nekaj o francosko-italijanskem dvoboju.** — Nekaj zanimivih črtic o zgodovini dvoboja med grofom Turinskim in princem Henrikom Orleanskim moramo podati našim čitateljem, ker vemo, da se radi smejejo. No, najprej moramo povedati, da sta se tu borila dva sorodnika. Princ Orleanski, rojen dne 16. oktobra 1867. v Hamu na Francoskem, je sin vojvoda Roberta Chârtreskega in torej bratranec princeze Helene Orleanske, sestre vojvode Filipa Orleanskega, katere je od leta 1895 poročena z vojvodom d' Aosta, bratom grofa Viktorija Turinskega. Borila sta se torej dva svaka iz kraljevih hiš dveh romanskih narodov! — O princu Henriku se pripoveduje, da je prepotoval Afriko in videl Abesinijo in da je znan kakor spreten žurnalist. Dopisoval je „New York Herald-u“ in „Figaru“ o abesinski vojni in črtal satirični ujetnike Menelikove. V svojih poročilih je občudoval vstrajnost italij. vojaških nog v begu po bitki pri Adui; dejal je, da te vstrajnosti ne presega nobena druga četa na svetu. Dalje je poročal, da so italijanski ujeti častniki na rojstni dan Menelikov njemu na čast streljali na povelje z napolnjenimi ital. topovi, razen tega da je general Albertone napival slavi Neguševi. A kar se tiče možtva, da je popolnoma zanemarjeno in podivjano ter da vojaki prosjačijo na javni cesti. V svojem poslednjem poročilu v „Figaru“ pa poroča celo princ, da so se italijanski vojaki na večer vojne pri Adui pustili ujeti od abesinskih bab.

Ta poročila so v Italiji vzbudila vihar nevolje in jeze in posledica temu je bil znani dvoboj. No, o tem dvoboju je tekla kri in oprala je žaljeno čast italijanske vojske, v kolikor jo oprati zamore dvoboj.

Španija. — O notranjem političnem življenju v Španiji piše „Frankf. Ztg.“: Kardakoli sta se v vladi Canovas in Sagasta menjala, vselej se je izvršila v vladi velika in splošna izprememba. Od vojaških in civilnih guvernerjev v provincijah, alcaldov (županov) pa prav do dijuristov in cestnih pometačev izgubi vse svoje službe in namestijo jih s pristaši novega ministerskega predsednika. Tako je vedno pol uradnikov v službi, pol jih je pa brez službe. Da se morejo mej dobo, v kateri nimajo nobenega zasluzka, dobro preživeti, kradejo tekom svojih službenih let kolikor morejo iz drž. blagajne. Marsikdo je imenovan uradnikom, uživa svojo plačo, a v urad ne pride nikdar. Po Barceloni se potepa okoli 800 cestnih pometačev, a vsi so v cilindrih in z rokavicami. Prvega pridejo po plačo, za metlo pa ne primejo nikdar. Zato so španske ceste grozne. Ker je toliko zanikerno uradništvo, trpi morala in ljudska izomika. Govorčiti o borbah z biki, o igralcih in o baletkah, to znajo vsi Španci, izmej 18 milijonov Špancev pa jih 11 milijonov ne zna ne čitati ne pisati.

Garrotovanje morilca Angiolitta. — Za nizke zločince in tudi za anarhiste so uvedla španska sodišča način mučilnih usmrtitev, kakoršne so se rabile že za časa inkvizicije. Taka usmrtitev je tudi takozvano „garrotovanje“, katero je zadelo tudi Angiolitta. Obsojenca privežejo na steber, in krvnik mu z železnim obročem, kateri mu denejo okoli vratu, zlomi tilnik. To je ostudna, nečloveška in za Španijo naravnost sramotna smrt.

Raznoterosti.

*** 50 let v ječi.** — Požigalec in tolovaj Josip Hell iz Jičina na Češkem, ki je sedaj v Pankraški kaznilnici, je preživel 50 let v ječi. L. 1832. je bil radi požiga prvič zaprt; potem pa se je radi ropanja, kraje in drugih zlodejev vedno vračal v ječo, tako da je prebil tekom 65 let samo 15 let

